

**R. P. Fr. Ioannis Poncii, Corcagia-Hiberni, Ordinis Ff.
Minorvm, Sacræ Theologiæ Lectoris Ivbilati, Olim in
Collegio Romano S. Isidori Primarij Professoris;
Philosophiæ Ad Mentem Scoti Cvrsvs Integer**

Poncius, Joannes

Lugduni, 1659

5. A quo fumat relatio suam specificationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95688](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95688)

67. *Obiicies secundo*: hæ relationes dicuntur fundari in actione & passione: ergo distinguantur ab illis. *Respondeo* distinguendo antecedens: si dentur, concedo; si non dentur, nego.

An actio & passio sint rationes fundandi relationes secundi generis.

Et si quæras ex suppositione quod dentur, an actio & passio sint rationes fundandi ipsas, an vero conditiones sine quibus non. *Respondeo* probabile esse quod sint tantum conditiones sine quibus non, quia videtur quod ratio realis requirens rationem fundandi, non possit esse sine ratione fundandi actu existente: sed paternitas, si esset distincta à generatione, daretur actu, generatione non existente: ergo non habet pro ratione fundandi generationem, sed tantum pro conditione sine qua non: ratio autem fundandi ipsam erit potentia generativa. Quod si tamen aliquis vellet dicere, quod omnis ratio non perat habere rationem fundandi actu existentem ut sic, difficulter posset impugnari: quare altera sententia, quæ tenet actionem esse rationem fundandi hæ relationes, satis est probabilis.

Tertium genus est, latius-
rum.

68. *Tertia species* relationum est illarum, quæ non sunt mutue, id est quæ non habent correlationes à se distinctas; & huiusmodi sunt relationes scientiæ ad scibile, seu ad id, quod scitur: quamvis enim scientia dicatur per aliquid sibi intrinsecum actualis scientia alicuius obiecti, & esse illud, quo actualiter intellectus denominatur cognoscens; tamen obiectum non dicitur esse scitum aut cognitum per aliquid sibi intrinsecum, sed solum habere esse cognitum per hoc, quod terminet scientiam, & propterea cognoscens dicitur habere relationem ad cognitum, cognitum autem non dicitur habere relationem aliam ad cognoscentem præsertim, quæ sit realis. Huiusmodi autem relationes, non mutue, vocantur relationes mensurabiles ad mensuram, propterea quod obiecta, quæ sunt earum termini, mensurant nobis perfectionem actuum, ad quos sequuntur huiusmodi relationes: ex eo enim quod actus potentie intellectus possit versari circa Deum, & actus potentie visus non possit, colligo actus potentie intellectus esse perfectiores quam potentie visus, & propterea obiecta istorum actuum mensurant, id est, certificant nobis perfectionem istorum actuum. Quod universaleriter est verum, quoties ex alio capite non occurrat aliqua alia ratio aliunde desumpta, ex qua possit colligi oppositum, de quo suo loco.

Relatio-
nes tertii
generis
sunt tran-
scendentes
proba-
biliter.

69. *Sed si quærat*, unde colligatur quod detur aliqua ratio realiter distincta ab ipsa scientia, qua referatur sciens seu cognoscens ad rem scitam seu cognitam: *revera* difficulter poterit assignari. Quare non improbabiler tenetur ab aliquibus, huiusmodi relationes tertii generis esse transcendentales, & non prædicamentales. Aristoteles autem, qui eas videtur, ut prædicamentales, numerare, exponendus esset, ut supra. Si cui tamen magis communis opinio placet, dicat colligi posse distinctionem relationum huiusmodi ab actibus, ad quos sequuntur, quia posset esse scientia in aliquo intellectu sine eo quod intellectus intelligeret illud obiectum; ut si Deus destrueret obiectum & speciem eius, conservata scientia, tunc enim certum est quod intellectus non cognosceret nec sciret illud obiectum, quamvis non haberet scientiam illius, sed si relatio tendentis actualis ad obiectum esset realiter identificata scientiæ, hoc non posset facere: ergo signum est quod illa relatio distinguatur realiter ab actu scientiæ.

Et si quærat, unde colligatur quod Deus destructo obiecto & specie eius, possit conservare scientiam in intellectu. *Respondeo*, ex eo quod quandoquidem scientia sit quid absolute, pertinet enim secundum omnes ad prædicamentum qualitatis, non apparet ratio tam necessaria connexionis inter ipsam, & obiectum, ut Deus non posset illa conservare sine se inuicem: sed de hoc etiam agemus alias in libris de anima, Deo volente.

70. *Obiicies primo* contra hunc tertium modum: obiectum est causa scientiæ: ergo referuntur ad se inuicem per relationes secundi generis: ergo non per relationes tertii generis.

Respondeo, negando consequentiam, possunt enim

aliqua referri ad se inuicem per diversas specie relationes, ut patet in patre & filio, qui referuntur ad se per relationem similitudinis & productionis.

Obiicies secundo: relationes creaturæ ad Deum sunt non mutue, & tamen non sunt tertij generis, sed potius secundi generis.

Respondeo, relationes creaturæ ad Deum non esse prædicamentales, & consequenter non esse vilius generis relationum prædicamentaliū. Deinde respondeo creaturas, si referuntur ad Deum vlla relatione prædicamentali, etiam referri per relationem tertij generis, & non solum secundi generis aut primum: tamen dicendum esset quod non omnis relatio non mutua esset tertij generis, sed solum relationes non mutue mensurabiles ad mensuram.

QVÆSTIO V.

A quo sumat relatio suam specificationem.

71. *Non* quæritur, à quo formaliter, & intrinsece sumat specificationem, quia certum est, quod omnis relatio sic sumat specificationem à sua distincta specifica, in ipsa essentialiter & intrinsece inclusa, sicut homo sumit specificationem suam à rationalitate. Sed quæritur, unde sumat specificationem suam extrinsecam, hoc est dicere, unde nos colligamus vnam relationem esse distinctam specie ab alia relatione: nam cum essentialiter relationis non videamus in se, oportet ut habeamus aliqua indicia, unde colligamus vnam esse distinctam specie ab altera.

Specificatio
rela-
tionis ad-
quate su-
menda est
ex funda-
mento &
termino.

Hæc de re *Complutenses* enumerant tres diversas *Thomistarum* sententias. *Prima* asserit sumi specificationem relationis à fundamento & ratione fundandi, non vero à termino: ita *Flandria*, *Nazar*, *Calet*, *Bagnes*.

Secunda sententia tenet specificari adæquate à solo termino, & non à fundamento: sic *Sorcinus*, *Arauxa*, & alij.

Tertia denique est media, dicitque relationem specificari tum ex termino, tum ex fundamento, non secundum rationes materiales, sed secundum rationes fundandi & terminandi. Hanc præferunt ipsi *Complutenses*, & pro ea citant multos auctores, & est sine dubio *Scoti* in 2. dist. 1. quæst. 5. & in 4. dist. 12. quæst. 1.

CONCLUSIO I.

72. *Specificatio relationis adæquate sumenda est ex fundamento & termino proximo ac formali ita, ut quotiescunque aliqua relationes habent fundamenta, & terminos formales eiusdem rationis, possit optime colligi quod relationes sint eiusdem rationis.* Intellego autem per fundamentum proximum & formale illam formam vel formalitatem, ratione cuius ad rem, quæ per relationem referitur, sequitur relatio seu conuenit ipsi: & per terminum formalem proximum intelligo ipsammet formam seu formalitatem, ratione cuius conuenit rei, quæ terminat relationem, ipsam terminare; verbi gratia, quia similitudo parietis albi ad alium parietem album conuenit illi parietis ratione albedinis, propterea albedo est fundamentum formale & proximum, seu quod idem est, ratio fundandi istam similitudinem, & quia albedo existens in altero pariete est ratio, ob quam terminat illam similitudinem, propterea vocatur terminus formalis & proximus istius relationis, & ratio terminandi ipsam. Similiter, quia animalitas hominis est ratio, cur homo dicat similitudinem essentialiter ad brutum, & animalitas bruti est ratio, cur terminat illa similitudinem, animalitas hominis est fundamentum formale, & animalitas bruti terminus formalis istius similitudinis.

Hoc supposito patet conclusio, quia non potest colligi, unde habent relationes conuenientes in fundamento proximo & termino formali distinctionem specificam: ergo debet dici quod habent adæquate suam specificationem ex fundamento huiusmodi & termino.

Confirmatur, quia si essent aliquæ relationes, quæ conuenirent in solo fundamento, aut in solo termino: eo ipso colligerentur esse distinctæ speciei, quia vna respiceret essentialiter aliquid, quod non respiceretur ab altero: verbi gratia dissimilitudo albi ad nigrum, & similitudo albi ad album

album distinguuntur specie, quia licet conueniant in fundamento formali, v. g. in albedine, vna tamen respicit essentialiter nigrum, & altera ipsum non respicit, sed aliud album. Deinde à paritate rationis, si esset duarum relationes, quæ respicerent eundem terminum formalem, verbi gratia albedinem (vt similitudo albi ad album, & dissimilitudo nigri ad album respiciunt albedinem istius albi, ad quod referunt sua subiecta) quamuis conuenirent in termino formali, seu in ratione formali terminatiua, tamen quia vna ex ipsius respicit essentialiter albedinem in fundamento, quod refertur, quam albedinem non respicit altera, nimirum dissimilitudo, sed potius nigredinem; hinc optime colligitur quod distinguantur specie.

CONCLUSIO II.

Potest specificatio relationis desumi vel à solo termino, vel à solo fundamento in aliquo sensu.

73. *Specificatio relationum potest desumi vel à termino formali solo, vel à fundamento formali solo in hoc sensu, quod eo ipso, quod aliqua relatio habeat terminum formalem distincta rationis à termino formali alterius rationis, colligi debeat quod utraque relatio sit distincta rationis, non recurrendo ad fundamentum; & eo ipso quo aliqua relatio habet fundamentum proximum distincta rationis à fundamento proximo alterius relationis, utraque relatio debeat dici esse distincta speciei.*

Probat, quia si non possit colligi quod duarum relationes sint eiusdem rationis, nisi cognoscantur conuenire in fundamento & termino, vt diximus conclusionem præcedenti, sequitur manifeste sufficere vel diuersitatem solius fundamenti, vel solius termini ad diuersitatem relationum.

Probat, quia eo ipso quo aliquid respicit essentialiter aliquid distincta rationis, quod non respicitur ab alio, debet necessario esse distincta rationis ab illo; si enim essent eiusdem rationis, ab utroque respiceretur, vt videtur manifestum: sed ex relationibus habentibus fundamenta proxima distincta rationis vna respicit aliquid essentialiter, quod non respicitur ab altera, & idem est de relationibus respicientibus diuersos terminos: ergo eo ipso quo habent diuersa specie fundamenta, aut diuersos specie terminos, erunt distincta rationis, quamuis in cæteris conueniant.

74. *Obiicies contra primam conclusionem: relatio, quam dicitur causa ad calorem instantaneæ productum, & relatio quam dicitur ad eundem successiue productum, sunt distincta rationis, & tamen terminus formalis & fundamentum formale sunt eiusdem rationis: ergo vnitas specifica relationum non desumitur adequate ex fundamento & termino, modo explicato in prima conclusione. Simile argumentum potest fieri de relatione, quam dicitur causa ad effectum libere productum, & eundem vel similem effectum naturaliter productum.*

Respondeo; si ista relationes sunt distincta speciei, vt supponitur, negando consequentiam, quia terminus formalis relationis, quam dicitur causa ad calorem instantaneæ productum, non est calor quomodocumque, sed calor quoad partes omnes simul existentes cum ordine ad non esse immediate præcedens in qualibet parte ex illo pro vno instanti; terminus verò relationis, quam dicitur causa ad calorem successiue productum, non est calor quomodocumque, sed calor constans partibus, quæ simul non producantur, & de quorum qualibet non est verum dicere pro vno illo instanti, quod immediate præcesserit non esse ipsius.

Similiter respectus, quem dicitur causa ad effectum libere productum, habet pro fundamento proximo potentiam liberam; respectus autem, quem dicitur causa ad effectum naturaliter productum, habet pro fundamento potentiam naturaliter productam; quæ duarum potentiarum sunt distincta rationis: vnde illi duo respectus, quidquid sit an conueniant in termino, non conueniunt in fundamento.

Dixi initio huius responsionis, si respectus seu relationes illa sint diuersa rationis, quia fortassis productio instantanea, & productio successiua eiusdem caloris sunt eiusdem rationis intrinsecæ, & solū accidentaliter distincta, per hoc scilicet, quod vna productio, nimirum in-

stantanea, integretur ex pluribus productionibus partialibus simul habentibus primum sui esse: altera vero integretur ex pluribus productionibus non habentibus simul primum sui esse. Vnde eodem modo videntur distingui, quo plures homines successiue producti, & plures homines simul producti; certum autem videtur quod inter illos hos homines non sit nisi distinctio accidentalis. Hoc tamen parum facit ad præsens.

75. *Obiicies secundo contra utramque conclusionem: relatio sumit suam specificationem à solo fundamento: ergo terminus nihil facit nec ad vnitatem duarum relationum, & sic falsa est prima conclusio; nec ad distinctionem duarum relationum, & sic falsa est secunda conclusio. Probat, antecedens, quia quod dat esse, dat specificationem: sed fundamentum solum dat esse rei: ergo dat ipsi specificationem.*

Respondeo negando antecedens, ad cuius probationem distinguo maiorem: quod dat esse, dat specificationem, hoc est dat ipsi prædicata sua intrinsecæ, & essentialia, concedo maiorem; impossibile est enim quod det esse, non dando illa, ex quibus constituitur illud esse: quod dat esse dat specificationem sic, vt ex illo solo debeat colligi quod illa res, cui dat esse, sit talis vel talis speciei distincta ab omnibus aliis rebus, nego maiorem: nam Deus dat esse omnibus rebus, & posset se solo producere omnia absolute, aut saltem plurima absolute distincta rationis, quorum tamen distinctio specifica non potest colligi per ordinem ad Deum, vt manifestum est. Similiter vna causa creata potest dare esse pluribus effectibus distincta rationis, quorum distinctio non potest colligi per ordinem ad illam causam, vnde ista causa non potest specificare illas res sic, vt ex ea possit colligi ipsorum distinctio, quamuis det ipsis suum esse, & speciem. Rursus ex risu proveniente ab aliquo & non potente provenire ab alio, colligo optime illud, à quo provenit, esse distincta speciei ab illo alio, à quo non potest provenire, & specificat propterea illam rem, à qua provenit, & tamen risus non dat esse in illo genere causæ, proprie loquendo, ipsimet homini, verbi gratia à quo provenit, sed potius recipit esse ab homine: ergo non omne quod specificat rem, debet dare esse proprie loquendo rei, quam specificat, & consequenter quamuis terminus non daret esse relationi, proprie loquendo, adhuc posset specificare ipsam.

76. *Quod si velit aliquis dicere quod quidquid specificat aliquam rem, det ipsi speciem & esse aliquo modo, quia dare speciem aliquo modo potest esse deducere in cognitionem, quod res sit talis vel talis speciei, erit quæstio de nomine; & id admittendo, negari debet minor, nempe quod solum fundamentum det esse & speciem relationi in hoc sensu: nam ex probationibus nostris patet, quod ex termino etiam colligatur non minus quam ex fundamento, relationem esse talis vel talis speciei.*

Itaque vno verbo, quando dicitur, quod illud solum det specificationem, seu deducat in cognitionem quod res sit talis vel talis speciei, quod dat esse; si intelligatur hoc de dare esse proprie in genere efficientis, aut materialis, aut formalis intrinsecæ, aut finalis, falsum est; si vero intelligatur quod illud solum det specificationem, quod dat esse, quatenus per ordinem ad ipsum potest cognosci quod res sit talis vel talis speciei, verissimum est, sed non præiudicat nobis: quia non solum fundamentum dat esse hoc modo, sed etiam terminus; nec solum terminus, sed etiam fundamentum.

77. *Obiicies tertio contra utramque conclusionem: totum esse relationis est ad aliud se habere, quod est ad terminum: ergo solus terminus potest specificare, & nullo modo fundamentum, nec partialiter, nec totaliter.*

Respondeo distinguendo antecedens, totum esse ipsius est ad aliud ita, vt nihil respiciat essentialiter præter terminum, nego antecedens: quia certum est quod essentialiter fundamentum respiciat sic, vt non possit esse sine ipso magis quam sine termino: ita vt nullum effectum tribuat fundamento, quam referre ipsum ad terminum, concedo antecedens; & nego consequentiam: quia hoc non obstat potest accipere specificationem ab ipso fundamento, quan-

Quomodo dans esse dat specificationem.

Quomodo totum esse relationis est ad aliud se habere.

quandoquidem essentialiter ordinetur ad referendum ipsum terminum sic, ut non possit ex natura sua referre aliud fundamentum distinctæ rationis ad eundem terminum, nec ad alium.

Pro complemento huius quæstionis aduertendum, quod quando dicimus posse colligi distinctionem relationum ex terminis, non sit sensus, quod una & eadem relatio non possit habere plures terminos distinctissime rationis; nam, ut alias dicemus, quotiescumque fundamentum ita se haberet, ut non posset referri ad vnum terminum, quin necessario deberet referri ad alterum, nec è contra, posset vnica relatione reali referri ad vtrumque. Vnde sensus est, quod quotiescumque aliqua vna relatio realiter distincta ab alia relatione habet terminum distinctæ speciei ab alio termino, oporteat istas relationes distingui specie, & quod distinctio specifica ipsorum possit colligi ex terminis.

QVÆSTIO VI.

Utrum multiplicatis numero terminis multiplicentur numero relationes.

Relationes
subiectarum
in diuersis
numero
subiectis
distingui-
tur nume-
ro.

78. **O**stendimus quæstione præcedenti, quomodo pos-
simus colligere, quænam relationes ex illis, quæ
realiter distinguuntur inter se comparata, sint eiusdem vel
diuersæ speciei: nunc ostendere conabimur, quænam rela-
tiones inter se numero distinguimur. Et in primis sup-
ponunt omnes, relationes reales simplices, quæ subiectan-
tur in diuersis numero subiectis, esse diuersas numero,
quia naturaliter idem numero accidens nequit esse simul
in diuersis subiectis: & quamuis ex accidentibus absolu-
tis plurima saltem possint esse, successiue quidem sine dubio;
simul autem probabiliter, ut diximus supra de potentia
Dei absoluta in subiectis diuersis; tamen accidentia
relatiua, quæ seipsis inhaerent subiectis suis, & sunt es-
sentialiter actuales determinaciones eorum, nequeunt esse
nec successiue, nec simul etiam de potentia absoluta in
pluribus subiectis. Vnde patet, quod eo ipso, quo cognos-
cimus hoc numero album habere similitudinem ad aliud
album, & aliud album habere similitudinem ad idem al-
bum, possumus colligere, illas duas similitudines esse dis-
tinctas numero: quare diuersitas fundamenti se solo suf-
ficat ad colligendum distinctionem numericam relationum
in illis diuersis fundamentis subiectarum.

Supponunt præterea omnes, idem reale fundamentum
posse fundare plures relationes distinctas numero, & dis-
tinctæ etiam speciei, ad diuersos scilicet specie terminos;
idem enim album referatur per similitudinem ad vnum
album, & per dissimilitudinem ad nigrum: & istæ duæ
relationes similitudinis & dissimilitudinis, sicut sunt distin-
ctæ speciei, ita sunt secandum omnes distinctæ numero:
& hinc ad colligendum, aliquas duas relationes esse distin-
ctas numero, non requiritur quod cognoscantur esse in
diuersis subiectis; nec ad colligendum quod sint eadem
numero, sufficit quod colligantur esse in eodem subiecto.

79. *Difficultas ergo est*, an quando subiectum idem re-
feratur ad terminos plures eiusdem rationis, ut vnum al-
bum ad plura alba, vnus pater ad plures filios, sit eadem
numero relatio, quæ referatur ad omnes; an vero tot sint
relationes distinctæ numero in ipso, quot sunt termini dis-
tincti numero, ad quos referatur: si enim sint tot numero
relationes, quot termini, multiplicatis terminis, multipli-
cantur numero relationes in eodem fundamento, & non
poterit ex vnitæte fundamenti colligi vnitæte numerica re-
lationum eiusdem etiam speciei, sicut non potest colligi
ex vnitæte eius vnitæte numerica relationum distinctæ spe-
ciei. Si vero non sint tot numero relationes, sed vnica tan-
tum, quæ referatur ad omnes, tum non multiplicabuntur
relationes in eodem fundamento ad multiplicationem
terminorum, & ex identitate fundamenti colligi poterit
identitas relationum eiusdem speciei, ut patet.

80. *Prima sententia* tenet non multiplicari relationes
ad multiplicationem terminorum eiusdem speciei, & colli-
gi propterea vnitæte numericam relationum eiusdem
speciei, verbi gratia similitudinum ad plura alba, & pa-
ternitatem ad plures filios ex vnitæte fundamenti. Hanc
tenet D. Thomas tertia distinct. 8. quæst. 1. & 3. part.
quæst. 35. art. 5. quem sequuntur Thomistæ communiter,

Caietanus, Medina, Capreolus, Ferrar. quos citat & se-
quitur Cursus Complutensis dist. 14. quæst. 7 §. 4. Toletus
hic q. 2. Ruuius q. 8. Ioannes à Sancto Thoma q. 17. art. 6.
& alij.

Secunda sententia extreme opposita est, ad multiplica-
tionem terminorum multiplicari in eodem fundamento
relationes, quibus referatur ad illos terminos. Ita Scotus in
3. dist. 8. quæst. 2. in quodl. 11. & 5. Met. qu. 7. quem præ-
ter suos omnes sequuntur Suarez 5. sect. 8. Fonseca ibid. c.
10. q. 1. sect. 3. Molina 1. par. q. 1. art. 2. Amicus hic tract.
q. 7. dub. 8. art. 2.

Tertia sententia media est, quancumque fundamen-
tum ita referatur ad plures terminos, ad quorum vnum
nequit referri, quin referatur ad aliquos, non multiplicari
in ipso relationes numero distinctas realiter ad illos ter-
minos, sed vnica numero reali relatione ipsum referri ad
illos terminos, sed quando referatur ad plures terminos, ad
ad quorum vnum potest actu referri, quin ad cæteros actu
referatur, tum multiplicari in ipso relationes pro multi-
plicatione terminorum.

Hæc videtur mihi non esse vlllo modo contra auctores
secundæ sententiæ; nam quamuis dicant absolute rela-
tiones distingui, ad distinctionem terminorum, tamen sine
dubio intelligendi sunt de relationibus illis, de quibus
exemplificabant suam doctrinam, & similibus, non autem
de aliis diuersæ rationis; sed istæ relationes sunt rela-
tiones, quibus referatur fundamentum ad terminos, ad
quorum singulos actu referri possit, quin ad alios referri
debeat actu: & in hoc sensu habebant controuersiam cum
D. Thoma, qui negabat plures relationes etiam ad tales
terminos, ut plures similitudines in vno albo ad plura al-
ba, & plures paternitates ad plures filios in eodem patre:
ergo de huiusmodi relationibus intelligendi sunt, & non
de relationibus, quibus referatur fundamentum ad plures
terminos, ad quorum vnum non possunt referri, quin ne-
cessario debeat referri ad reliquos. Adde esse expresse sen-
tentiam Amici supra.

CONCLUSIO I.

81. *Quando subiectum referatur ad plures terminos sic,
ut non possit referri ad vnum, quin referatur ad reliquos,
non multiplicatur in ipso relationes reales numero ad mul-
tiplicationem terminum, si vnica relatione reali ad omnes
referatur.* Hæc est iuxta tertiam sententiam.

Probat autem conclusio breuiter, quia non est necessari-
as multiplicandi relationes in ipso casu; & præterea, quia relatio
quæ referatur ad vnum ex ipsis terminis, non esset causa rela-
tionis, quæ referatur ad alterum, nec è contra; nec esset sub-
iecta in distincto fundamento; nec posset esse sine illa al-
tera, aut è contra, ut supponitur: ergo non esset vllū principium
colligendi distinctionem reale ipsarum. Quæ sane ratio mihi
conuincit hanc conclusionem. Adde; fundamenta conclu-
sionis sequentis non posse improbare hanc conclusionem;
sed alia non sunt, quibus impugnetur: ergo tenenda est.

Si queratur autem aliquod fundamentum, quo hoc
modo referatur ad plures terminos.

Respondeo non esse necesse, ut nos illud afferamus quia non
dicimus dari tales; sed si datur, relationes in ipso non esse
multiplicandas, si tamen effectus dicat relationem intrinsecam
aduenerit ad suas causas, totū physicū quod distinguitur
realiter à suis partibus in sententia Scotistarum cōmunitari,
dicet vnica relationem ad partes intrinsecas & essentielles
v. g. materiam & formam; & idem est de intellectu
producta per intellectum & speciem, non enim dicitur ne-
cessario duas relationes numero distinctas ad illa duo.

Aliud exemplum potest offerri de dissimilitudine quæ ha-
bet similitudo partes albi cum alio albo ad vtrūque; albi
enim habet duas dissimilitudines ad illa; sed vnā, siue
illa vnā sit realiter distincta, siue non ab illa similitudine.

CONCLUSIO II.

82. *Multiplicatis terminis, qui possunt esse sine se inui-
cem, multiplicatur numero relationes.* Hæc est auctorum
secundæ & tertiæ sententiæ contra primam sententiam.

Probat primò, quia falsum est fundamentum aduer-
sarium, nempe accidentia indiuiduari per subiectum,
ut supra ostendimus.

Deinde

Quando
nequit
subiectum
referri ad
vnum ter-
minum,
quæ refe-
ratur ad
alterum,
vnica rela-
tio suffi-
cit.

Multipli-
cas termi-
nos ad
quorum
vnum po-
test referri
fundamen-
tum, quin
referatur
ad alios
non multi-
plicatur re-
latio.